

[Foss.]

vente med at tage endelig Stilling til Lovforslaget, til det har været behandlet i et Udvalg, som det jo allerede er nævnt, at der vil blive stillet Forslag om.

P. N. Petersen (Røjl): Da den højtærede Indenrigsminister fremsatte dette Lovforslag i det høje Landsting, undslap der Ministeren et Hjertesuk, hvoraf det fremgik, at de, hvem Administrationen af denne Lov er overdraget, føler Opgaven højest ubehagelig. Jeg er slet ikke fremmed for denne Tankegang, da jeg erkender Vanskelighederne ved at dele Sol og Vind lige, naar det skal afgøres, om en Ejendom skal beslaglægges eller ikke. Jeg har talt med adskillige af dem, der i sin Tid blev drevet bort fra Hus og Hjem, da Beldringe Flyveplads blev anlagt, og det var ligefrem Fortvivlelse, der lyste ud af de Udtalelser, vi hørte i de Dage. Det var ikke alene, fordi det i mangfoldige Tilfælde var Ejendomme, der i Slægtled havde tilhørt Familien, og hvor man derfor med Blodets Baand var knyttet til Hjemmet, men dertil kom den Kendsgerning, at man pludselig stod uden Tag over Hovedet. Der maatte selvfølgelig skabes Usikkerhed og Nervøsitet hos de paagældende. Ganske vist blev der tilkendt dem Erstatning og tilsyneladende en god Erstatning, men det var kun tilsyneladende, da det pludselige Begær efter Ejendommene paavirkede Ejendomspriserne i en vid Omkreds paa mærkbar Maade. Saadan har det virket inden for Landbrugget, og saadan maatte det uvægerligt virke inden for alle andre Grene af Erhvervslivet og det kulturelle Liv. Jeg tænker i denne Forbindelse paa alle de Skoler, der i sin Tid blev beslaglagt, ogsaa frie Skoler, Højskoler og Landbrugsskoler, hvor Mænd og Kvinder var gaaet ind i en Livsgerning, der tog Sigte paa at gavne og dygtiggøre dansk Ungdom. Det er al Anerkendelse værd, at alle disse Skoler nu stort set er frigivet til den oprindelige Brug.

Det Formaal, det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa, findes udtrykt i Lov Nr. 307 af 29. Juni 1945 § 2, Stk. 1, hvor det bestemmes, at

„Indenrigsministeren bemyndiges til, naar Hensynet til de bestaaende særlige Forhold gør det nødvendigt, at kræve Jord og Bygninger afgivet til Brug eller til offentligt Eje mod fuldstændig Erstatning eller at paalægge Ejere eller Brugere af fast Ejendom m. v. saadanne Indskrænkninger i deres Raaden, som det angivne Hensyn nødvendiggør.“

Det er Formaalet, og jeg indrømmer, at denne Formaaalsparagraf med Vendingen „de bestaaende særlige Formaal“ ligner en Harmonika deri, at den kan trækkes ud og ind efter Behag. „De bestaaende særlige Forhold“ kan betyde mange Ting, men det er Indenrigsministeren, der afgør, hvad der kommer ind under Loven, da han ifølge Stk. 4 i samme Paragraf „bemyndiges til at fastsætte de nærmere Regler om de i Stk. 1 omhandlede Forhold“. Daværende Indenrigsminister Knud Kristensen gav i sin Tid en Fortolkning, som jeg skal citere efter Folketingstidende for 1945, Sp. 303:

„Det bliver nødvendigt at anvende Lovforslagets Bestemmelser til Rekvisition af fast Ejendom til danske militære Formaal og til andre særlige Formaal. Saaledes vil en tilfredsstillende Ordning af Spørgsmaalet om Anbringelsen af de tyske Flygtninge, indtil disse kan forlade Landet, muligvis ikke kunne gennemføres uden at skride til Rekvisitioner.“

Ud over de særlige militære Foreteelser kunde den daværende Indenrigsminister altsaa tænke sig visse Foranstaltninger, som Flygtningenes Tilstedeværelse her i Landet vilde nødvendiggøre, og der kunde maaske tænkes andre Foranstaltninger, som var en direkte Følge af Flygtningeproblemet og det fremmede Militærs Tilstedeværelse her i Landet, men under Sagens Behandling i Fjor var der næppe eet Medlem af den høje Rigsdag, der havde Fantasi nok til at tænke sig, at Loven kunde anvendes af Ligningsdirektoratet til at lægge Beslag paa Lokaler i Vesterport. Hvis en saadan Tanke var opstaaet paa det Tidspunkt, vilde man sikkert have hævdet, at det kom ikke Indkvarteringsloven ved, det maatte der en særlig Lovhjemmel til. Nu er det jo ikke alene Ligningsdirektoratet, der paa denne Maade har faaet Lokaler i Vesterport. Den højtærede Indenrigsminister oplyste i sin Frømsættelsestale, at Østre Landsret ved to Domme har statueret Lovligheden af, at henholdsvis Generalstabens Efterretningsvæsen og Rigspolitiets Visumafdeling fik Lokaler i Vesterport paa dette Grundlag. Man kan naturligvis sige med en vis Ret, at disse to Organer har Tilknytning til Militæret og Ordensmagten her i Landet, men det samme kan siges om Krisepolitiet i Aarhus, der ved Vestre Landsrets Dom af 1. Maj 1946 blev kendt uberettiget til at rekvirere Lokaler efter denne Lov.

Under disse Omstændigheder er jeg